

"Es war genug!"

n verhaal ien t Grunnegers deur Bé Kuipers

Bedoulen was om n bezuik te brengen aan mien dochter, dij alweer n joarofwat ien Zermatt woont en waarkt. Zermatt ligt ien t zuden van Zwitserland, tegen grens mit Itoalië aan, vlak bie de Matterhorn van 4400 meter hoog. Wie goan der relmoateg n poar doag hin mit auto. Mor t leek mie n mooie oetdoagen om dat haile stuk ook ais te fietsen, ien t laangste van doagen.

Mor din mos ik wel eerst n nije fiets hebben, want ik haar mor n hail gewone mit drij versnellens. Da's niks weerd ien baargen en heuvels. n Fiets mit n derailleur en n flink wat versnellens mos der heer en ook veul lichter van gewicht. Dou nog fietstazzen, n sloapzak, n isoaloatsiematje, fiets- en regengoud en ales wat ter zo bie komt te kieken. n Tent van mien zeun haar ik aal, n hail lutjeke van kunststof. Ik kon mie der mor naauw ien omdraaien. Mor hou klaainer, hou lichter en dus hou beder.

Ien junimoand zol t vervast mooi weer wezen, dus dat wer kamperen. Ik herinnerde t mie nog van vrouger, dou ik as jongkerel mit mien kammeroaden kampeerde ien Duutslan, België en Frankriek, eerst op plof, loader liftend. En was dat nait n leven vlak bie, ja zelfs ien de netuur? t Zaachte waaien van wiend deur bomen en t rizzeln van bloaren von ik altied hail rustgevend en ontspannend. Joa, kamperen, ik haar der wel zin aan.

Dou mos ik route nog bepoalen. Ien n olle Bosatlas, op koart van Duutslan, heb ik n rechte lien trokken van Stad noar Bazel en dij op n poar steeën aanpaasd. Ik wol nait deur t Ruhrgebied mit zien woesteni van febrieken en zo. En ook nait deur Sauerland mit zien hoge heuvels. Over Emmen, deur t pladde Nieder-Sachsen en Nordrhein-Westfalen zol t richten Münster goan.

Doar vandoan wat meer oostelk over betrekkelk vlakke wegen via Korbach, Frankenberg en zo onder Frankfurt deur noar Mannheim. Vandoar op Bazel aan bie de Rijn laangs, apmoal nog aingoal plat. Noa Bazel zol ik den van de Rijn ofslaogen en laangs rivier de Aare fietsen, stroomop tot aan t meer van Neuchatel. Ook apmoal deur betrekkelk vlakke rivierdoalen. t Gait doar wel omhoog vanzulf, mor bie n rivier laangs toch betrekkelk gelaaidelk, was mien idee.

Vanof dat meer zol ik din volgens koart toch even ien de baargen terechtkommen, mor al gaauwachteg zol ik doarnoa bie t meer van Geneve oetkommen en din ging t weer deur t braide en vlakke dal van de Rhône, via Martigny en Sion tot Visp aan tou. Dat is wel n hail end omrieden. Mor zo omzaalde ik mooi de Alpen van Berner Oberland, mit toppen van 3000 tot 4000 meter.

Bie de ploats Visp mos ik din rechtsof, weer bie n baargrivierke laangs, de Visp A, en zo noar Zermatt, haile hoge baargen ien. Bie de Visp A laangs ('Vis-pa' zeggen ze doar) is weg op summege steeën hail slim staail, 12 tot 15%. En dus zee mien dochter dat ik daarom beder boemeltraain nemen kon ien Visp. Mor dat was mie te min, as ik tot aan Visp op fiets kommen was, wol ik ook t leste stuk op fiets doun. Desnoods ging op staale helgens mor lopen.

Nog n naacht proefkamperen op blaikveld achter t hoes en n stuk of wat laangere fietsritten mit mien nije fiets, en dou was zo'n beetje ales kloar veur grode raais. Ik vertelde t aan elkenain dij t mor heuren wol en was vol keroazie. Ik was n ervoaren fietser, nait baang veur n ofstand van zo'n 1200 tot 1300 km hèn - en meschain ook nog weerom as t mie goud bevalen zol. Mit n gemiddelde ofstand van zo'n 120 km op n dag, plus n poar rustdoagen, mos dat ien vattiendoag te doun wezen. Makkelk...!

Ik ben mor tot Mannheim, haalfweg Duutslan, aantou komen. En dou was ik al meer as vattiendoag onderwegens vanwege n moalofwat verkeerd rieden, n haile dag dikke onweersbuien, n rustdag vanwege dij staale helgens ien Sauerland (doar ik stom genug toch overhin reden bin) en grode omwegen over vrezelk kromme en slingernde fietspoaden (wel mooi, doar nait van, mor t schut nait op). Ik haar dou al dik doezend kilometer ien bainen, en was nog ins nait op haalfschaid!

En tot overmoat van ramp, op n camping bie Mannheim ben ik bestolen. Deur Eichhörner, aikerns op zien Grunnegers, eekhoorns zegmor. Ik was smörgens net noar t toiletgebauw

tou, dou mout t gebeurde wezen. t Wemelde van dij rotbaisten op dat terrain. As ik ain veur vouten kregen haar, zol k hom n doodschoep geven hebben. Wat nou, zukke lutje baisten, zol ie meschain zeggen? Joa, mor ik was verbrand. Aans ben ik ben ik hail maal mit daaier, mor ik was nou aal mien stoet van dij mörgen kwiet en t ongedaaierte haar n groot gat ien tent vreten. Kon ze wel vermoorden!

t Was dij dag ook nog apmoal regen, ik was stokverkleumd en vuilde mie haildaal vies. Tent was nou lek, luchtber was mie eerder ook al kepot goan en leesbril was mie nõg eerder ook nog ien twijen broken. t Was n soeterge camping mit smerege wc's en kepodde douchehokken. Van al dat soort dingen. Harregat bah...

En niks gain zaacht wiendje of rizzeln van bloaren. Ik ston ien n miggelregen op n camping aan de Rijn, gewoon twij asfaltwegen mit wat dood gras dertussen, stoef tegen t wodder aan. Mit aan overkaant n groot hoaven- en industriecomplex, doar t aingaal bromde en broesde, rabbelde en roasde van febrieken en mesienen, snaachts ook. En din ook nog dij laange rijnoaken, dij mit swoare, dreunende motoren, sums en din toeternd, vlak bie mie laangsvaarden. Ik dee der haile naacht gain oog van dicht. Ik was der stin- en stinzat van en lait moudveren sakken.

Dijzulfde dag nog ben ik mit train weer noar hoes tou raaisd. "Es war genug!", zee n begripvolle Duutse vraauw ien traain tegen mie, dij ik t haile verhoal vertelde. En zo vuilde t ook veur mie. Ik was der kloar mit, haildaal genezen!

Dijzulfde oavend laag ik weer ien mien aigen bèr. Schoon en dreug, ale roemte, n goud matras, noa n lekkere douche en fesoonek eten... Fietsen is nog tot doaraantou. Mor ik goa nooit weer kramperen. Ik bin gewoon mor weer mit auto noar Zermatt reden.

Dit is alweer n joarofwat leden. Mor ien Ommelander kraant van 18 augustes ston t volgende bericht:

65 jarige Warffumer fietser, R. Afman, in 13 dagen naar zijn dochter in Noord-Italië.

Potverdikkemie! Dit bericht zet mie weer aan t denken. Ik mout toch mor weer ais n pogen woagen...